

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

СПЕЦІАЛЬНА ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова

Форма контролю: екзамен

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): 016 Спеціальна освіта. (Логопедія)

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.): денна форма: 28 - лекції; 20 - практичні; 72 - самостійна робота); заочна форма: 4 (120 год.: 6- лекції; 6 - практичні; 108 - самостійна робота);

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали:

2. Інформація про викладача

ПІБ: Звєкова Світлана Миколаївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: викладач

Кафедра: загальної педагогіки і спеціальної освіти

Робочий e-mail: zvekovasveta@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: четвер, 16.00-17.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни: розробка та впровадження спеціальних методик, технологій та підходів до навчання, виховання та розвитку дітей з особливими потребами.

Мета дисципліни: розкриття методологічних і теоретичних основ спеціальної дошкільної педагогіки, теоретико-методичних засад виховання, навчання і розвитку дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення, сучасних тенденцій і проблем організації педагогічної допомоги цим дітям.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: зміст, методи, форми навчання і виховання дітей в спеціальному дошкільному закладі та сучасні вимоги до них;

вміти: складати конспекти занять, бесід з батьками, методичні розробки дидактичних ігор, вправ;

- аналізувати заняття вихователя логопедичної групи;
- планувати спільну роботу логопеда з іншими спеціалістами дошкільного закладу з розвитку мовлення та інших розділів програми навчання і виховання дітей дошкільного віку;
- здійснювати спільну роботу з родиною дитини з ТПМ.

4. Зміст дисципліни

Тема 1.	Спеціальна дошкільна педагогіка в системі наукових знань. Предмет і завдання спеціальної дошкільної педагогіки. Понятійно-категоріальний апарат спеціальної педагогіки.
Тема 2.	Методологічні і теоретичні основи спеціальної педагогіки. Значення концепцій Л.С. Виготського для становлення і розвитку спеціальної педагогіки як науки.
Тема 3.	Загальні вимоги до організації і змісту корекційно-педагогічного процесу в спеціальному ДНЗ для дітей з тяжкими порушеннями мовлення.
Тема 4.	Принципи корекційно-педагогічного процесу.
Тема 5.	Методи і форми навчання і виховання дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення.
Тема 6.	Планування освітнього процесу в спеціальному ДНЗ для дітей з ТПМ.
Тема 7.	Педагогічний супровід ігрової діяльності дітей дошкільного віку в спеціальному ДНЗ.
Тема 8.	Взаємодія сім'ї та ДНЗ у процесі навчання, виховання та розвитку особистості дитини з ТПМ.

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на практичних заняттях (під час дистанційної форми навчання – в режимі онлайн). Студенти мають бути оцінені не менше ніж з 70% практичних занять (у випадку, якщо студент не був оцінений на занятті, він має право виконати індивідуальне завдання). Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність

Студенти мають дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до практичних занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у письмовій тестовій формі та включає 30 тестових завдань різних рівнів складності.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні

	розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи (дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1
2.	Складання плану реферату	1
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	3
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	1
Разом		10

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю, тобто модульної контрольної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «30». За кожне правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 30 балів.

**Таблиця переведення балів
за виконання модульної контрольної роботи**

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	
27-30	5	відмінно
23-26	4	добре
16-22	3	задовільно
0-15	2	незадовільно

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Бабич Н. М., Гарасимчук А. І. Технологія формування виразності мовлення у дітей із мовленнєвим дизонтогенезом. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. №. 14 (28). С. 856-868. http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/48484/1/61-3_2023.pdf#page=308

2. Козлюк О. А. Виховання у дошкільників толерантного ставлення до людей з особливими освітніми потребами засобами інклюзивної літератури. *Інноватика у вихованні*, 2022. С. 161-169.
<https://ojs.itup.com.ua/index.php/iuu/article/download/506/418>
3. Кузьменко Т. В. Спеціальна дошкільна педагогіка: підручник / Т. В. Кузьменко, Н. В. Чубар. - Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 400 с.
4. Леонтєва Л. В. Спеціальна педагогіка з основами логопедії: підручник для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Леонтєва. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 464 с.
5. Мартинчук О. В. Основи корекційної педагогіки: навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта» / Олена Валеріївна Мартинчук. Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. С. 8-28.
6. Мартинчук О.В. Діти з особливими освітніми потребами // Дитина. Програма навчання і виховання дітей дошкільного віку від двох до семи років / Наук. кер. Програмою: О.В. Проскура, Л.П. Кочина, В.У. Кузьменко, Н.В. Кудикіна. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2012. С. 94-99, 162-165, 239-243, 399-406.
7. Мартинчук О.В. Діти з особливими освітніми потребами // Методичні рекомендації до Програми виховання і навчання дітей від двох до семи років «Дитина» / Наук. кер.: Н.В. Кудикіна, В.У. Кузьменко. Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2012. С. 291-307.
8. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки: [навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта»] / Олена Валеріївна Мартинчук. Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. С. 125-176.
9. Матвєєва О. Ю. Особливості дошкільної педагогіки в умовах інклюзивного навчання: підручник для студентів вищих педагогічних закладів / О. Ю. Матвєєва. Київ: Вид. дім "Киево-Могилянська академія", 2017. 312 с.
10. Миронова С.П. Основи корекційної педагогіки / С.П. Миронова, М.П. Матвєєва, О.В. Гаврилов; за заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 264 с.
11. Павлюк Т., Борисова О. Особливості використання гуманістичної технології М. Монтесорі в роботі з дітьми дошкільного віку з особливими освітніми потребами в Україні. *Перспективи та інновації науки*, 2022. С. 509-519.
<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/download/1120/1117>
12. Панасенко Т. І. Спеціальна педагогіка: Підручник / Т. І. Панасенко. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 448 с.

13. Порядок комплектування дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу / Наказ Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я від 27.03.2006. № 240/ 165.
14. Руденко Н., Козлюк О. Особливості формування емпатії у дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. *Інноватика у вихованні*, 2020. С. 200-206.
<https://ojs.itup.com.ua/index.php/iu/article/download/297/261>
15. Синявська Л. О. Спеціальна дошкільна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. / Л. О. Синявська, О. М. Старостенко. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. 288 с.
16. Спеціальна педагогіка: понятійно-термінологічний словник/ За ред. акад. В.І. Бондаря. Луганськ: Альма-матер, 2003. 436 с.
17. Холковська І.Л. Корекційна педагогіка / Ірина Леонідівна Холковська. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2007. С. 6-23.

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти
(протокол №9 від 09.02.2024 р.)